

UDVIKLING I FAMILIERETLIGE KONFLIKTER

Mai Heide Ottosen, SFI
19. Maj 2016

MIT OPDRAG: HVAD ER STATE-OF-THE-ART?

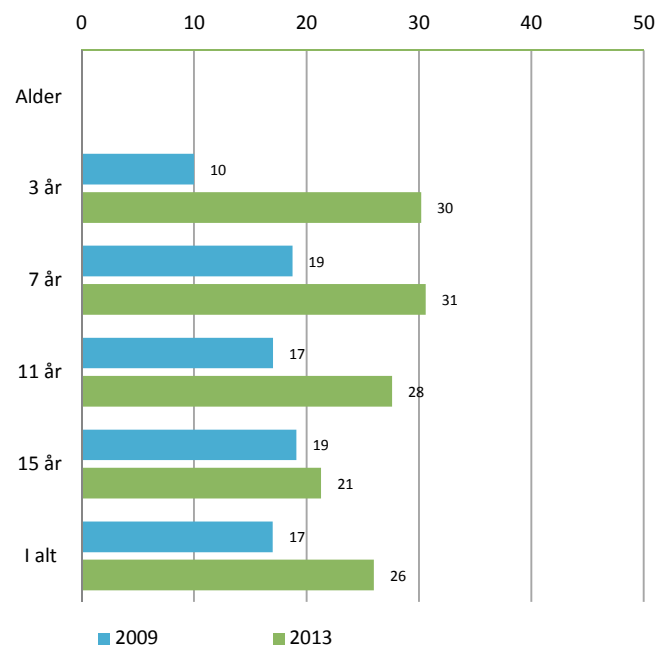
Hvad kan vi ud fra eksisterende data sige om udviklingen i familieretlige konflikter?

- Fra befolkningsundersøgelser
- Fra myndighedsstatistik
- Om sagernes karakter
- I forhold til Norge?

BEFOLKNINGSUNDERSØGELSER

Udvikling i andele skilsmissebørn med en deleordning, 2009-2013. Procent.

Karakteristika ved skilsmissegfamilierne:

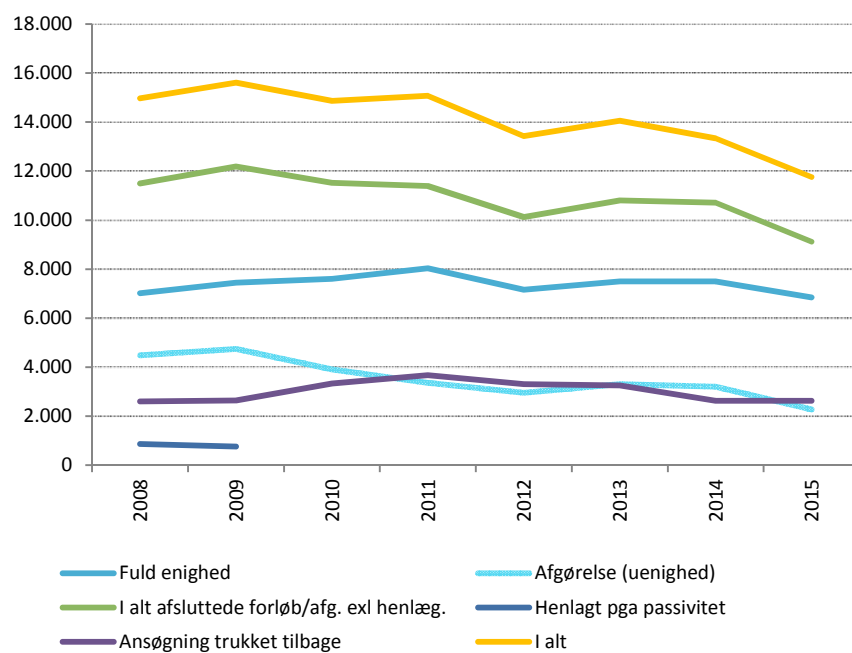
- Sociale skævheder i hvem der bliver skilt
- Bopæl: De fleste børn bor hos mor
- Forældremyndighed: Ingen data
- Samvær:
 - Weekendsamvær er stadig mest udbredt.
 - Men flere vælger at få deleordning,
 - Et urbant middelklassefænomen for velfungerende forældre
- Over tid (1994-2007)
 - Skilsmisseforældre er blevet bedre til at samarbejde

SKILSMISSEBØRNS ERFARINGER MED FORÆLDREKONFLIKTER

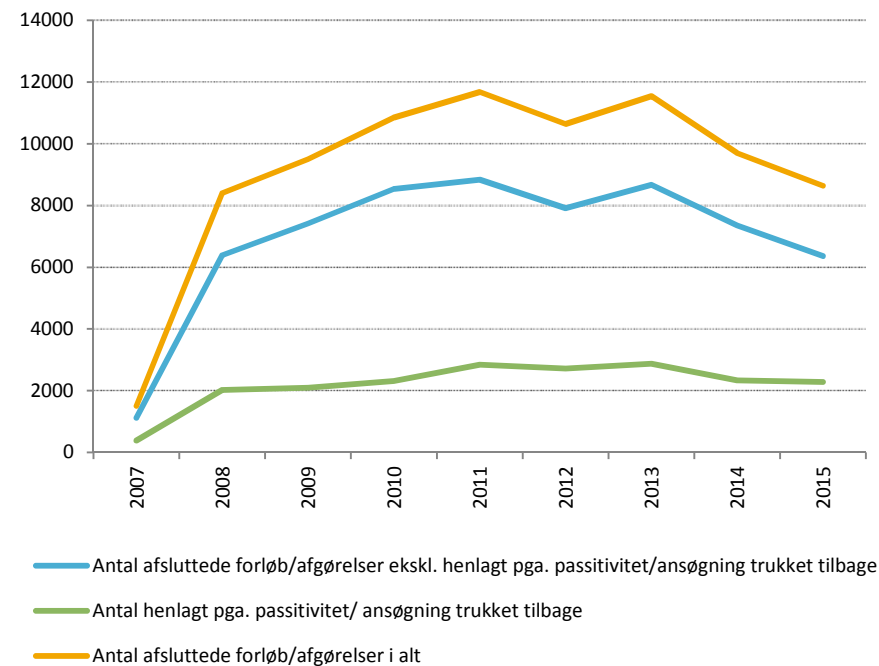
- Ca. 20 pct. har forældre, hvor samarbejdet i nogen eller høj grad er konfliktfyldt
 - Oftest om økonomi, opdragelse, regler eller fordeling af samvær
- 25-30 pct. har været involveret i samværs sag i statsforvaltningen
 - Halvdelen af disse (10-13 pct.) involveres i de tungere gengangersager
- 10 pct. har været involveret i sag ved retten (FM & bopæl)
- Over tid: Konfliktforekomsten fremstår konstant

SAGSUDVIKLINGEN I STATSFORVALTNINGEN: SAMVÆR, FORÆLDREMYNDIGHED OG BOPÆL

Antal afsluttede sagsforløb vedr. fastsættelse, ændring eller ophævelse af samvær, 2008-15.

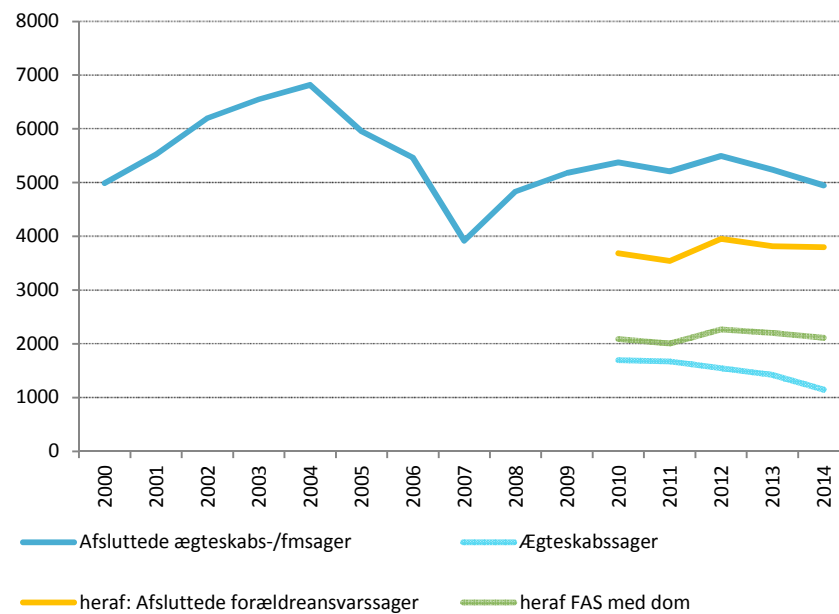

Samlet antal forløb vedrørende af forældremyndighed og barnets bopæl, 2007-15

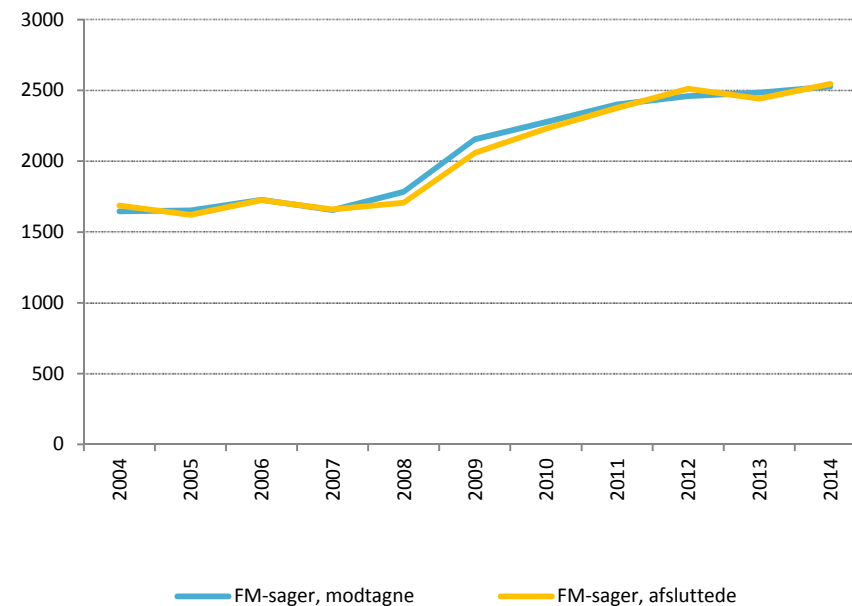

SAGSUDVIKLING VED BY-OG FOGEDRETEN

Afsluttede ægteskabs-/forældremyndighedssager hhv. forældreansvarssager ved byretterne, 2000-2014. Antal.

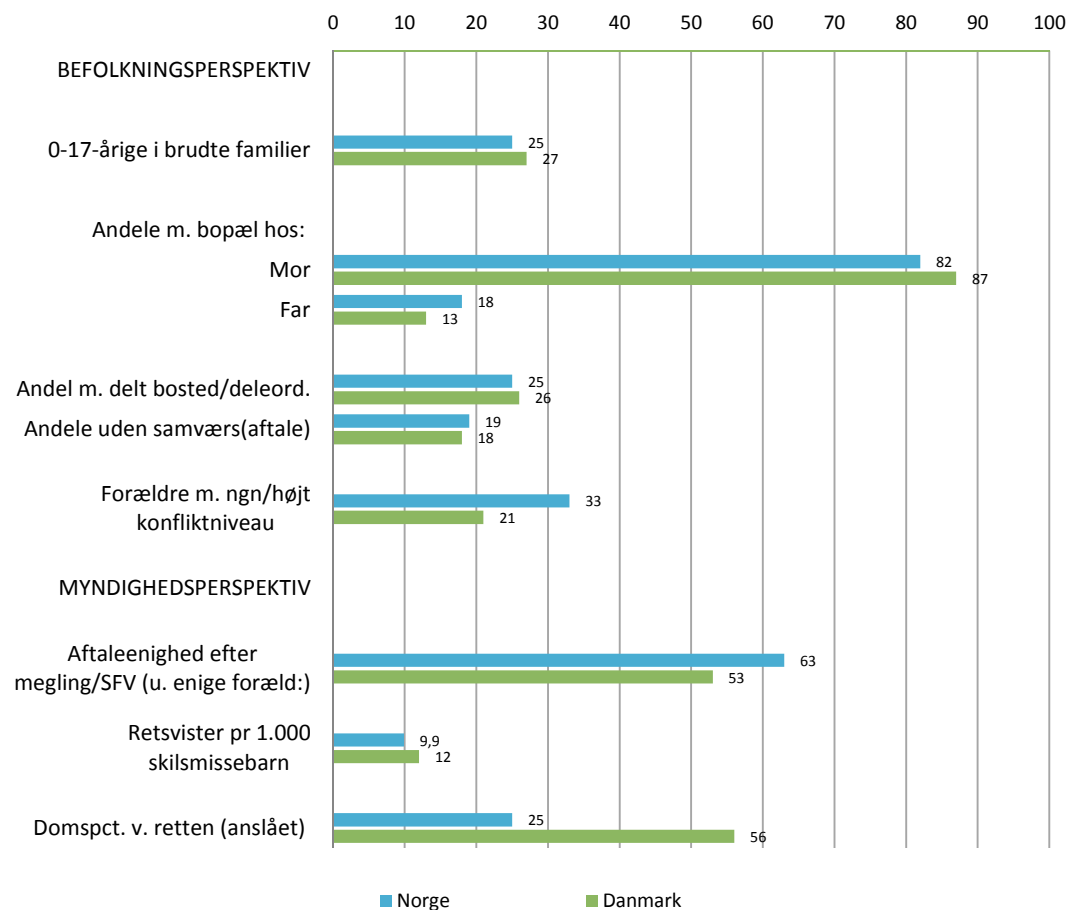
Modtagne og afsluttede forældremyndighedssager ved fogedretten 2004 -14. Antal

HAR SAGERNES KARAKTER ÆNDRET SIG?

- Gennemgang af kataloger over tunge samværsager før og efter FAL (2001 hhv. 2011)
- Sagerne minder om hinanden (ofte tunge socialretlige aspekter, højt konfliktniveau, mange afgørelser, ressourcekrævende sagsbehandling)
- Mange problemtyper er identiske (fx misbrug, psykiske problemer, sygdom, nedsat forælderevne, vold & overgreb, kriminalitet, chikanøs adfærd osv.)
- Men 2011-sagskatalog byder også på nye problemtyper:
 - Knyttet til virkninger ved FAL (fx skoleskift, religionsudøvelse)
 - Problemstillinger knyttet til fænomenet psykisk vold (krænkelser, terror mv.)
- Fremmer/fastholder FALs samarbejdsnorm nogle forældre i negativ dynamik, som gør mødre og børn risikoudsatte?

DANMARK VS. NORGE: CENTRALE INDIKATORER

- Demografiske ligheder
- Flere norske forældre rapporterer om konflikter
- Systemerne er forskellige:
 - DK: Behovsprincip
 - Norge: Universel ydelse
- Øgning i tunge sager i Norge
- Outcomes (korrigeret for forskelle)
 - Lidt højere aftaleenighed (N)
 - Lidt færre retstvister (N)
 - En del flere retsforlig (N)

KONKLUSIONER

- Gennemgående ikke grundlag for antagelser om vækst i familieretlige konflikter
 - Bortset fra fogedretssager – men hvorfor?
- Ikke dramatiske forskelle mellem Norge og DK – selv om nordmændene lidt hyppigere bringer folk til enighed
- Vidensbehov:
 - Fogedretssagerne
 - Højkonfliktsagerne: Hvad er der på spil, og hvordan kan indsatsen forbedres?